

[Andreasen (Forsinge).]

Vi har i Virkeligheden haft for smaa Brug oprettet, derom vidner ogsaa hele Lovforslagets Udformning, naar man ser hen til de Afsnit, der omhandler Tillægsparcerne. Forholdet ligger ganske simpelt saadan, at efterhaanden som hele den erhvervspolitiske Stilling i Landbruget forandrer sig, og man faar Afsætningsvanskeligheder udadtil, vil det hyppigere blive nødvendigt at have noget større Brug, for at der virkelig kan leve en Familie paa dem.

Det vil jeg gerne have Lov til at understrege. Men det skal ikke sige, at jeg er enig med det ærede Medlem Hr. Ulrich i, at man her i Landet udelukkende skal oprette Husmandsbrug over 10 ha. Det vil jeg meget stærkt advare imod, for det første fordi en saadan Ejendom i Virkeligheden er for stor til at drives ved en Families egen Hjælp; dèr er man ude over det normale. Forholdet ligger jo ogsaa saadan, at jo stærkere man spænder Kravet om større Brug, des vanskeligere kan man efterkomme de mange Henvendelser om at faa Brug; der skal jo langt større Midler til ved Oprettelse af mange saadanne Brug, end naar man holder sig inden for det rimelige Omraade. Derfor skal min Tilslutning til større Brug absolut ikke sige, at det skal være lutter Brug paa ikke under 10 ha Jord; men jeg kunde godt tænke mig, at den almindelige Størrelse, som vi hidindtil har regnet med, paa en 8—10 Tdr. Land efter gammelt Maal kunde gaa op til 13—14—15 maaske 16 Tdr. Land. Det skal jeg ikke have noget imod, det kan man altid indrette paa de forskellige Steder, saadan som nu Forholdene ligger for det.

Der er her peget paa Oprettelsen af Gaardmandsbrug. Det er ogsaa et Spørgsmaal, som vi tidligere har haft fremme, og jeg er glad ved, at man, naar man kommer ind i en Jordlovgivning af den Art og Udstrækning, som vi ønsker, samtidig kan oprette Brug af den Størrelse. Her er i Lovforslagets § 13 ligefrem sat ind, at man, naar man har et Areal paa f. Eks. 100 ha, skal oprette mindst 2 Brug af den Størrelse — som Regel, staar der. Det er jeg glad ved, for hvis der er Ansøgninger nok, saa Brugene kan blive mindre; er jeg ikke Tilhænger af, at man fortrinsvis opretter Gaardmandsbrug. Men paa mange Steder vil det kunne være nødvendigt at gaa frem paa den Maade.

Der er kommet en Klaring ind i § 14 om Vurderingen af Jordværdierne; det gælder særlig de Brug, der er oprettet efter

Loven af 4. Oktober 1919. Jeg forstaar Lovforslagets § 15 saadan, at nu bliver Spørgsmaalet om Renter og Skatter, som der hidindtil har været nogen Uenighed om, klaret saadan, at der skal svares af de samme Værdier. Jeg er glad for, at der netop her kan gøres en Indsats fra Jordlovsudvalgets Side over for de Tilfælde, hvor en Parcel ikke er af middelgod Kultur; hvis den viser sig at være i særlig god Kultur, saa kan der tages Hensyn til det ved et konstant Vederlag fra vedkommende Bruger. Det forekommer mig af overordentlig stor Betydning, at der netop her kan tages Hensyn fra Jordlovsudvalgets Side.

Der er i § 15 taget Hensyn særlig til det Krav, der er rejst i det sidste Aar under Arbejdet med den midlertidige Lov, Kravet om frit Valg for dem, der køber Jord af Staten, altsaa Jord i offentligt Eje, saa de kan vælge mellem Brug af den ene eller den anden Form. Og de Regler, som er gældende her med Hensyn til Byggelaan, er jo de samme som efter den gamle Lov. Dette skal jeg i denne Forbindelse slet ikke komme ind paa; jeg ønsker blot at nævne de Ting, som er af videregaaende og større Betydning.

Jeg vil udtale min Glæde over, at Bestemmelserne om Oprettelse af mindre Gartnerier og Havebrug er ført ind i Lovforslaget og paa en saadan Maade, at den paa lignende Maade som Bestemmelserne om hele den øvrige Udstykning er lette at finde og lette at overse. Jeg tror, de Bevilinger, der er bestemt til dette Formaal, vil blive til stor Gavn for dem, der gerne vil have sat et saadant Brug i Gang. Dette gælder under de nuværende Forhold ikke mindst med Hensyn til Bestemmelserne i § 38 om forskellige Tillægslaen til Erhvervelse af Jord, til Opdyrkning, til Stald- og Ladebygningers Udvidelse og til Opførelse af Drivhuse o. s. v., o. s. v. Det er, saadan som hele det erhvervspolitiske Forhold ligger, udmærket, at man har samlet alt dette i en enkelt Lovgivning.

I Afsnit VII. har man indsat Bestemmelser om Indkøb af Tillægsgjord til jordløse Huse og mindre Landbrug. Det er ogsaa en af de Ting, som jeg gerne vil understrege, fordi det paa en Maade klargør min Stilling til det, jeg før nævnte, Brugenes Størrelse. Der ligger udover Landet en lang Række af Ejendomme, som ikke er oprettet af Staten, og hvis Ejere gerne vil have lagt et Stykke Jord til, men hidtil ikke har kunnet faa det. Den ærede Ordfører for Socialdemokratiet (Larsen [Bjerre]) nævnte, at disse Bestemmelser